

รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ (ประทุมสินธุ์) ณ สงขลา

- คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๑
- ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (เริ่มก่อตั้ง พ.ศ. ๒๕๑๗) พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๓๔

ผลงาน เกียรติประวัติ รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา (นามสกุลเดิม ประทุมสินธุ์)

ประวัติ รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา (นามสกุลเดิม ประทุมสินธุ์)

นายชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา (Mr.Chamnan Pratoomsindh Na Sonkhla) เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย นับถือศาสนาพุทธ เกิดเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๔๗๓ ที่ตำบลบ้านนา อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา สมรสแล้วกับนางวัฒนา ณ สงขลา มีบุตรชาย ๒ คน

การศึกษา

- มัธยมศึกษา โรงเรียนมหาวชิราวุธ จ.สงขลา พ.ศ.๒๔๘๙
- ฝึกหัดครูประถม โรงเรียนบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ธนบุรี พ.ศ.๒๔๙๓
- การศึกษาระดับบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พ.ศ.๒๕๐๐
- มหาบัณฑิต(ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยอินเดียนา สหรัฐอเมริกา พ.ศ.๒๕๐๔
- ดุษฎีบัณฑิต(การศึกษา) มหาวิทยาลัยมิสซูรี สหรัฐอเมริกา พ.ศ.๒๕๑๕
- ได้รับดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขามนุษยชนคดีจากมหาวิทยาลัยมิสซูรี สหรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๕๓๔
- ได้รับปริญญาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๕

การทำงาน

- ครูจัตวา โรงเรียนฝึกหัดครูยะลา พ.ศ.๒๔๙๔
- อาจารย์ภูมิศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พ.ศ.๒๕๐๐
- คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ.๒๕๑๗
- รองอธิการบดีฝ่ายบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ.๒๕๒๒
- ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๙
- ผู้จัดการโครงการปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
- โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๓๘
- ปัจจุบัน เกษียณอายุราชการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา (นามสกุลเดิม ประทุมสินธุ์) เป็นปูชนียบุคคลตัวอย่างผู้นำการเปลี่ยนแปลง และนักปฏิรูปการศึกษา ของภาคใต้ ผู้มีความพอเพียง มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล เป็นนักบูรณาการ ผู้เชี่ยวชาญนวัตกรรมสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งได้สร้างคุณูปการที่แผ่ขยายสร้างคุณค่าต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง และส่งต่อคุณค่าแห่งชีวิตให้รุ่นต่อไปในหลายหลายมิติอย่างต่อเนื่อง

รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา ศิษย์เก่าโรงเรียนมหาวชิราวุธ ผู้สอบชิงทุนตัวแทนภาคใต้ไปศึกษาวิชาการศึกษาที่วิทยาลัยบ้านสมเด็จ และเป็นนักการศึกษาชั้นนำด้านภูมิศาสตร์ ที่ได้ทุน فولไบรท์ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยอินเดียนา ในระดับปริญญาโท และจบระดับปริญญาเอกสาขาการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมิสซูรี ประเทศสหรัฐอเมริกา นอกเหนือจากการวางรากฐานคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และ โอนย้ายจากวิทยาลัย วิชาการศึกษา ประสานมิตร มา รับตำแหน่งเป็นคณบดีในช่วงบุกเบิก เมื่อปี ๒๕๑๗ แล้ว อาจารย์ชำนาญได้ขยายงานในคณะศึกษาศาสตร์ให้มีโปรแกรมที่หลากหลาย อีกทั้งได้จัดตั้งโปรแกรมโรงเรียนสาธิตมัธยมศึกษาสำหรับนักเรียนไทยมุสลิม โปรแกรมฝึกอบรมเยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยวิสัยทัศน์ที่มองเห็นบริบทแห่งความยั่งยืน นอกจากนี้ ด้วยปณิธานในการ

สร้างบริการทางวิชาการที่ทรงคุณค่าแก่สังคมและประชาชน อาจารย์ชำนาญได้จัดตั้งสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง รวมทั้งจัดตั้งศูนย์พัฒนาเยาวชนภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และได้บูรณาการความร่วมมือหลากหลายภาคส่วนรวมถึงได้รับเกียรติเป็นที่ปรึกษาศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลงานทางวิชาการ

- ชำนาญ ประทุมสินธุ์. ๒๕๒๗. "การสัมมนาคลองกระและการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทย", รุสมิแล, ๘ (กันยายน-ธันวาคม), ๑๓-๑๖.
- ชำนาญ ประทุมสินธุ์. ๒๕๒๗. "การวิเคราะห์อาชีพและการว่างงานของเยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีตัวอย่างการวิจัยอาชีพสำหรับการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพเยาวชนนอกโรงเรียนเพื่อการเข้าสู่การทำงาน (ตอนที่ ๑)", วารสารศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๑ (ตุลาคม ๒๕๒๗-มกราคม ๒๕๒๘), ๘๒-๙๐.
- ชำนาญ ประทุมสินธุ์. ๒๕๒๖. หลักภูมิศาสตร์กายภาพ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.
- ชำนาญ ประทุมสินธุ์. ๒๕๒๘. เอกสารข่าวสารอาชีพเพื่อการพัฒนาอาชีพเยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

รางวัลหรือปริญญากิตติมศักดิ์ที่ได้รับ

- ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยชนคดี พ.ศ.๒๕๓๔ จากมหาวิทยาลัยมิสซูรี สหรัฐอเมริกา
- ปริญญาศึกษาศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๕

ผลงาน เกียรติประวัติ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา ได้ริเริ่มจัดทำโครงการศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน โดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย มิซซูรี ประเทศสหรัฐอเมริกาจนกระทั่งคณะสามารถจัดตั้งโปรแกรมปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน และมีโครงการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมิซซูรี เพื่อพัฒนาบุคลากรระดับปริญญาเอกให้แก่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และได้รับเกียรติ จากมหาวิทยาลัยมิซซูรี ให้รับปริญญาเอกคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยชนคดีอีกด้วย

รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และได้กระทำประโยชน์ยิ่งแก่การพัฒนาการศึกษาของภาคใต้ เป็นผู้อุทิศตนต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง และยังได้สร้างชื่อเสียง

แก่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์โดยได้รับ พระกรุณาโปรดเกล้าเป็นวุฒิสมาชิก ในสมัยนายกรัฐมนตรี ชวน หลีกภัย

หน้า ๑

เล่ม ๑๑๒ ตอนที่ ๑ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ มกราคม ๒๕๓๘

ประกาศ

แต่งตั้งสมาชิกรัฐสภา

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกรัฐสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง ตามมาตรา ๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ
 ๒. นายพร อิศรเสนา ณ อยุธยา
 ๓. นายชำนาญ ณ สงขลา
 ๔. นายอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ
 ๕. นายวิจิตร ศรีस्थาน
 ๖. นายสมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

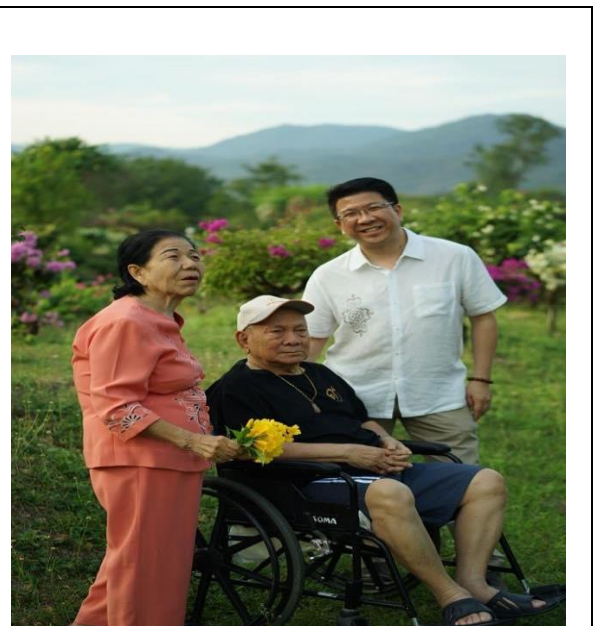
สิ่งใดทำให้ รองศาสตราจารย์ ดร. ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา ซึ่งปัจจุบัน อายุ ๘๒ ปี สามารถเป็นผู้ที่ส่งต่อคุณค่าที่สำคัญยิ่งต่อสังคม ซึ่งยังสามารถแผ่ขยายสร้างคุณค่าในหลายมิติอย่างต่อเนื่อง สิ่งใดเป็นบทเรียนรู้จากสุภาพบุรุษผู้นำซึ่งสร้างความแตกต่างด้วยความรักผูกพัน สิ่งใดเป็นแรงบันดาลใจให้คนรุ่นต่อประสานต่อ ในบทความนี้ ทายาทของ อาจารย์ ได้รวบรวมมุมมองที่ได้สังเกตท่านอาจารย์มาตลอดชีวิตในฐานะลูกชาย ศิษย์ และ คนรุ่นต่อไปไว้ดังนี้

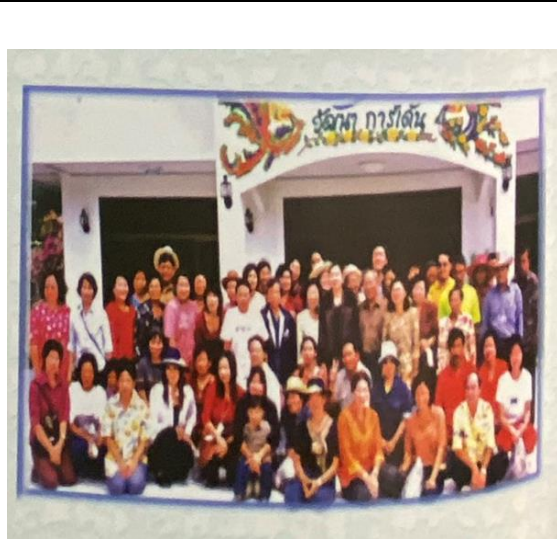
๑. ปณิธาน ... พลังของ รองศาสตราจารย์ ดร. ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา กำเนิดจากปณิธานที่ท่านตั้งมั่นในการสร้างสรรค์ภาคใต้บ้านเกิดของท่านให้มีความรักผูกพัน และความภาคภูมิใจในการสร้างสรรค์ประชาชน

คุณภาพให้กับประเทศไทย ปณิธานนี้เป็นสิ่งที่ท่านเฝ้าคิดอยู่ทุกวัน จวบจนทุกวันนี้ และพลังที่บริสุทธิ์จาก ปณิธานของท่านได้ส่งต่อมาถึงพวกเราในรูปแบบต่างๆตลอด ๖๐ ปีในวัยทำงานของท่าน รวมถึงอีกกว่าสามสิบ ปีในการใช้ชีวิต และยังเปี่ยมพลังให้ผู้อื่นในการเดินทางต่อไป

๒. ศรัทธาในศักยภาพตนเอง ... จากวัยเด็กในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ด้วยการเลี้ยงดูของคุณแม่ รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา เป็นผู้สร้างตัวเองด้วยสองมือและความศรัทธาในศักยภาพของตนเอง ตลอดเส้นทางที่ยากลำบาก แม้ชาติกำเนิดของท่านจะปรากฏว่าท่านเป็นบุตรคนที่ ๑๐ ของ พระยาอภิรักษ์ราชอุทยาน (ทิตย ณ สงขลา) เจ้ากรมสวนหลวง ผู้รับพระราชทานนามสกุล ณ สงขลา และองค์มนตรีในล้นเกล้ารัชกาลที่ ๖ และ ๗ อาจารย์ชำนาญ มีความถ่อมตัวและศรัทธาอย่างยิ่งในการสร้างศักยภาพ และสร้างความภาคภูมิใจ ด้วยสองมือของตนเอง ตลอดชีวิตการทำงานของท่าน ซึ่งใช้นามสกุลประทุมสินธุ์ ซึ่งเป็นนามสกุลของคุณแม่ ความศรัทธาในศักยภาพตนเองนี้เป็นบทเรียนรู้สำคัญ เพราะด้วยปณิธานที่แรงกล้า บวกศรัทธาที่เข้มแข็ง ทำให้ฟันฝ่าอุปสรรคในการสร้างรากฐานให้การพัฒนาภาคใต้มาโดยตลอด

๓. การวางแผนชีวิตด้วยคุณธรรม ... รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา เป็นผู้ที่ใช้ชีวิตด้วยแก่นความรัก ความกตัญญู การตัดสินใจครั้งสำคัญของท่านที่โยกย้ายครอบครัวทั้งหมด จากโอกาสในกรุงเทพมหานคร มาที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี เป็นก้าวสำคัญที่ขับเคลื่อนด้วยความรัก ความกตัญญู ซึ่งท่านเดินทางลงมือทำตามแผนชีวิตอย่างกล้าหาญ และยืนหยัดเพื่อปณิธานการสร้างสรรค์ภาคใต้ด้วยทุกหยดพลังของท่าน

**รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา ผู้ริเริ่มก่อตั้ง สำนักส่งเสริมและการศึกษา
ต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**

รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา เป็นผู้ก่อตั้ง สำนักส่งเสริมและการศึกษา
ต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เดิมชื่อว่า “โครงการส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมภาคพิเศษ” จัดตั้ง
ขึ้นเพื่อสนองนโยบายหลักสำคัญ ประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย คือ การให้บริการวิชาการแก่สังคม

โดยสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัยที่จะนำ
ทรัพยากรด้านกำลังคน วิทยาการ/เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีอยู่ภายในมหาวิทยาลัยไปใช้ในการ
บริการวิชาการแก่ชุมชน โดยเฉพาะต่อชุมชนในจังหวัดภาคใต้ โดยอาศัยกระบวนการทางการศึกษาเป็นหลัก
เช่น การจัดการฝึกอบรม การประชุม การสัมมนา การส่งเสริมการศึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประ
ทุมสินธุ์ ณ สงขลา ดั่งมีรายละเอียดความเป็นมาต่อไปนี้

■ พ.ศ. ๒๕๑๗

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ให้ความเห็นชอบจัดตั้ง “โครงการส่งเสริมการศึกษาและ
ฝึกอบรมภาคพิเศษ” ขึ้นเป็นหน่วยงานหนึ่งในสำนักงานอธิการบดี วิทยาเขตปัตตานี ทำหน้าที่จัดฝึกอบรม
วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้แก่ประชาชนทั่วไป ร่วมกับภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และ
โรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี

■ พ.ศ. ๒๕๑๘

ดร.เกษม สุวรรณกุล รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย นายแพทย์สวัสดิ์ สกกุลไทย
อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นายประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ เลขาธิการรัฐมนตรี และ ดร.ชำนาญ
ประทุมสินธุ์ ผู้อำนวยการโครงการส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมภาคพิเศษ ให้ความร่วมมือและสนับสนุน
จึงทำให้ได้รับงบประมาณดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๑๘

■ พ.ศ. ๒๕๒๐

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างโครงการจัดตั้ง “สำนัก
ส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรม” โดยมี ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ เป็นประธานกรรมการ

■ พ.ศ. ๒๕๒๑

สำนักราชเลขาธิการ ได้มอบทุนพระราชทานจำนวน ๔๐๓,๐๐๐ บาท จัดตั้งหมู่บ้าน
เยาวชนสงขลานครินทร์ ณ หมู่บ้านปากน้ำ ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เพื่อเป็นสถานบริการ
วิชาการชุมชน จัดฝึกอบรมวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่เยาวชนและผู้นำท้องถิ่น และได้จัดทำโครงการฝึกอบรมและ
พัฒนาฝีมือแรงงานเยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ร่วมกับสำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี โดยจัดฝึกอบรม

ณ สถานีบริการวิชาการชุมชน หมู่บ้านเยาวชนสงขลานครินทร์ ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (ปัจจุบันคือ สถานีบริการวิชาการชุมชนปัตตานี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี)

■ พ.ศ. ๒๕๒๒

สภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้พิจารณาร่างโครงการจัดตั้งสำนักส่งเสริมการศึกษา และฝึกอบรมและมี มติในหลักการให้จัดตั้งเป็น “สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง”

■ พ.ศ. ๒๕๒๓

ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากมูลนิธิเอเชีย เป็นเงิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ให้ทดลองงาน โรงเรียนฐานร่วมมือในการพัฒนาชุมชนเบ็ดเสร็จ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ครอบคลุมพื้นที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ร่วมกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในโครงการศึกษาศาสตร์ พัฒนาชุมชนเบ็ดเสร็จ และจัดทำโครงการร่วมกับกองเยาวชนชนบท สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กระทรวงมหาดไทย จัดตั้งศูนย์พัฒนาเยาวชนภาคใต้ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ปัจจุบันคือสถานีบริการ

วิชาการชุมชนจะนะ อ.จะนะ จ.สงขลา (เดิมใช้ชื่อว่า “ศูนย์อาหารโภชนาการและการพัฒนาชนบทภาคใต้”)

▪ พ.ศ. ๒๕๒๔

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ร่วมกับสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กระทรวงมหาดไทย ได้ทำบันทึกข้อตกลง ร่วมกันดำเนินงานในโครงการพัฒนาชนบท ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้ศูนย์พัฒนาเยาวชนภาคใต้ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เป็นศูนย์ฝึกและปฏิบัติการและได้รับงบประมาณเป็นเงินสนับสนุนเพิ่มเติมจากมูลนิธิเอเชีย เป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อขยายงานเยาวชนชนบท

- พ.ศ. ๒๕๒๕

ทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ความเห็นชอบบรรจุ "สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง" ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙)

- พ.ศ. ๒๕๒๖

ดำเนินงานฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพช่างก่อสร้างพื้นฐานแก่ราษฎรในหมู่บ้านป้องกันตนเอง ชายแดนไทย - มาเลเซีย ตามโครงการพัฒนาพื้นที่ เพื่อความมั่นคง ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ร่วมกับศูนย์ อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และกองบัญชาการพลเรือน ตำรวจ ทหารที่ ๔๓ (พตท. ๔๓) ระยะเวลา ๓ ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๒๖ จนถึงปี ๒๕๒๘

- พ.ศ. ๒๕๒๙

สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ได้รับประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๙ ให้เป็นส่วนราชการหนึ่งของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อให้เป็นหน่วยงานกลางของ มหาวิทยาลัยที่มีฐานะเทียบเท่าคณะปฏิบัติการหลักในการให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑. เพื่อสนับสนุนส่งเสริมและประสานงานบริการวิชาการแก่หน่วยงานภายใน และภายนอก มหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน

๒. เพื่อนำทรัพยากรด้านกำลังคน วิทยาการ เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัยไปใช้ในการให้บริการชุมชน โดยเฉพาะต่อชุมชนภาคใต้ โดยการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ประชุม สัมมนา การส่งเสริมการศึกษา และการให้การศึกษาต่อเนื่องแก่ชุมชน

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๘
เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ มิถุนายน ๒๕๒๘

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย
เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๘

ข้อ ๑๕ ให้แบ่งส่วนราชการของสำนักส่งเสริมและการศึกษา
ต่อเนื่อง ดังนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) ฝ่ายบริการวิชาการชุมชน

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๘
เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ มิถุนายน ๒๕๒๘

- ภาคใหญ่
- (๑) ฝ่ายฝึกอบรมและการศึกษาต่อเนื่อง
 - (๔) ฝ่ายส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่องวิทยาเขต
 - (๕) ฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๘
ไชยศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
วัฒนธรรมประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
รักษาราชการแทน รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

■ พ.ศ. ๒๕๓๕

สำนักส่งเสริมฯ ได้มีการจัดตั้งสถานีบริการวิชาการชุมชนเทพา จ.สงขลา เพื่อเป็นสถานที่ฝึกอบรม อีกแห่งหนึ่ง ซึ่งได้รับการบริจาคที่ดินจาก รศ.ดร. ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา และอาจารย์ ถวิล ศิริสกุล ครูใหญ่โรงเรียนบ้านน้ำเค็ม อ.จะนะ จ.สงขลา

ปี ๒๕๓๕ สถานีบริการวิชาการชุมชน จะนะ จ.สงขลา รศ.ดร.วัฒนา ณ สงขลา ได้มีแนวคิดการจัดตั้งร้านสาธิตจัดการบริการธุรกิจอาหารจำหน่าย และห้องปฏิบัติการด้านประกอบอาหารเป็นการค้า เป็นของฝากจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง การดำเนินการกิจกรรม

๑. จัดโครงการ/กิจกรรมตามคำร้องขอของชุมชนกลุ่มผู้รับบริการ
๒. จัดโครงการ/กิจกรรมที่สำนักส่งเสริมฯ จัดขึ้นเอง โดยเน้นเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และสอดคล้องกับปัญหาในชีวิตประจำวันของประชาชน

๓. จัดโครงการ/กิจกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่นภายใน/ภายนอกมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน

ลักษณะการให้บริการวิชาการ

๑. การบริการด้านวิชาการ จัดกิจกรรมการฝึกอบรม ประชุม สัมมนา การเผยแพร่ความรู้งานวิชาการและข้อมูลทางวิชาการแก่บุคคลและหน่วยงานภายใน/ภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ เป็นต้น

๒. การบริการให้คำปรึกษาและแนะนำ โดยการศึกษาวิเคราะห์ สาธิต ทดลอง เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจด้านข้อมูล ข้อเท็จจริง ความเป็นไปได้ แนวทางปฏิบัติ รวมทั้งเทคนิควิธีการที่จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น องค์กรต่าง ๆ สำหรับนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่นและ/หรือการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น

๓. การให้ความร่วมมือในโครงการร่วมพัฒนา โดยการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนในโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของมหาวิทยาลัยในการเป็นที่พึ่งของชุมชนท้องถิ่นภาคใต้

สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง มีการจัดระบบบริหาร โดยมีโครงสร้างบริหารงานและภารกิจ ภายในแบ่งออกเป็น ๕ ฝ่าย ที่มีภารกิจ หน้าที่รับผิดชอบต่าง ๆ ดังนี้

๑. สำนักงานเลขานุการ รับผิดชอบเป็นศูนย์ประสานงานกลางการบริหารจัดการทั่วไป ของสำนัก ส่งเสริมฯ เพื่อให้งานต่าง ๆ ดำเนินการไปด้วยดี และมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ที่กำหนด ประกอบด้วยงาน ๓ งาน คือ

๑.๑ งานบริหารและธุรการ รับผิดชอบงานด้านธุรการ สารบรรณ การเจ้าหน้าที่ พัฒนา บุคลากร ทุนวิจัย และเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑.๒ งานคลังและพัสดุ รับผิดชอบงาน ๒ หน่วย คือ

๑. หน่วยการเงิน รับผิดชอบด้านการเงิน ด้านงบประมาณและด้านบัญชี

๒. หน่วยพัสดุ รับผิดชอบด้านการจัดซื้อ-จัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์ การควบคุม ตลอดจนการแจ้งจำหน่าย

๑.๓ งานนโยบายและแผน รับผิดชอบด้านการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน งบประมาณเงินรายได้ รายงานแผน- ผล การปฏิบัติงาน การควบคุมภายใน และการประกันคุณภาพ

๒. ฝ่ายบริการวิชาการชุมชน

รับผิดชอบจัดโครงการ/กิจกรรมฝึกอบรม ประชุม สัมมนา ในลักษณะการให้บริการแบบให้เปล่าแก่ ผู้ด้อยโอกาส โดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน มีหน่วยงานย่อย เพื่อบริหารจัดการ ๔ แห่ง คือ

สำนักงานฝ่ายบริการวิชาการชุมชน มีภารกิจหลักในการดำเนินต่าง ๆ แก่ชุมชน ดังนี้

๒.๑.๑. การประสานเชื่อมโยงบูรณาการองค์ความรู้และทรัพยากรมนุษย์ในท้องถิ่น ภูมิภาค ภาคใต้ ระดับประเทศ เพื่อหนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนแบบมีส่วนร่วม ตามความจำเป็นของการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศ และเสริมสร้างความเข้าใจ อันดี ระหว่างภาครัฐ-นักพัฒนาเอกชน-ประชาชน-ประชาสังคม – องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น-ธุรกิจเอกชน

๒.๑.๒. เป็นวิทยากรให้คำปรึกษา ร่วมเป็นคณะกรรมการและจัดฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนา ด้านการ พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนแบบองค์รวม (กาย จิต สังคม ปัญญา) บนพื้นฐานงานชุมชนเข้มแข็ง ประชา สังคม และการบูรณาการคุณค่าแก่ศาสนา-ธรรมกับการพัฒนาทักษะดำเนินชีวิตประชาชน บริบทความ หลากหลายทางวัฒนธรรม

๒.๑.๓. การแสวงหาองค์ความรู้จากภูมิปัญญา และวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่นในประเด็นหลากหลาย เพื่อ เป็นข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาประเทศ

๒.๒ สถาบันบริการวิชาการชุมชนจะนะ อ.จะนะ จ.สงขลา มีภารกิจหลักในการดำเนินงานต่าง ๆ แก่ชุมชน ดังนี้

๒.๒.๑. การบริการฝึกอบรมด้านอาหารและโภชนาการแก่ชุมชนด้วยโอกาสต่างๆ ใน ๕ จังหวัดภาคใต้ เช่น การประกอบอาหารหวาน-คาว การจัดเลี้ยงตามหลักโภชนาการ เพื่อพัฒนาอาชีพของชุมชน

๒.๒.๒. ให้บริการอาหารในลักษณะสาธิต ที่ร้านสาธิตธุรกิจการจัดบริการอาหาร สถาบันบริการวิชาการชุมชนจะนะ

อ.จะนะ จ.สงขลา โดยเน้นอาหารที่มีประโยชน์ ถูกหลักอนามัยและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

๒.๒.๓. ให้บริการวิทยากรด้านอาหารและโภชนาการ โดยเน้นทั้งภาคบรรยายและภาคปฏิบัติการ

๒.๒.๔. ให้บริการสถานที่ประชุม ฝึกอบรม รวมทั้งบริการที่พักสำหรับผู้เข้าอบรม หรือกิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ

๒.๒.๕. ประสานงานกลุ่มเครือข่ายพัฒนาอาชีพชุมชน เช่น เครือข่ายกลุ่มแม่บ้าน เครือข่ายกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง

๒.๒.๖. เป็นศูนย์เรียนรู้ทางด้านอาหารและโภชนาการ

๒.๓ สถานีบริการวิชาการชุมชนเทพา อ.เทพา จ.สงขลา มีภารกิจหลักในการดำเนินงานต่าง ๆ แก่ชุมชน ดังนี้

๒.๓.๑. การบริการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพัฒนากลุ่มเครือข่ายชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การอบรมยุวมัคคุเทศก์ เยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๒.๓.๒. การให้บริการวิทยากรด้านการประดิษฐ์ดอกไม้เพื่อพัฒนาอาชีพ กลุ่มแม่บ้านต่าง ๆ

๒.๓.๓. การให้บริการห้องประชุมเพื่อการอบรม รวมทั้งบริการที่พักสำหรับผู้เข้ารับการอบรม และกิจกรรมอื่นๆ

๒.๓.๔. เป็นศูนย์เรียนรู้รู้ทางทรัพยากรชายฝั่งทะเล และ หัตถกรรม

๒.๓.๕. การอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น เช่น การจัดงานวันสงกรานต์ พิธีละหมาดอ้ายติ

๒.๔ สถานีบริการวิชาการชุมชนปัตตานี อ.เมือง จ.ปัตตานี มีภารกิจหลักในการดำเนินงานต่าง ๆ แก่ชุมชนดังนี้

๒.๔.๑. การบริการฝึกอบรมด้านการเกษตร และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในชนบท

๒.๔.๒. การให้บริการวิทยากรด้านการเกษตรด้านแพทย์แผนไทยเพื่อพัฒนาอาชีพชุมชน

๒.๔.๓. ประสานงานเครือข่ายเพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตรและการแพทย์แผนไทย

๒.๔.๔. การให้บริการห้องประชุม

๒.๔.๕. เป็นศูนย์เรียนรู้รู้ทางการเกษตร ด้านสมุนไพร และแพทย์แผนไทย

๓. ฝ่ายฝึกอบรมและการศึกษาต่อเนื่อง มีภารกิจหลักดังต่อไปนี้

๑. รับผิดชอบจัดโครงการ/กิจกรรมฝึกอบรม ประชุม สัมมนา โดยให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมาย ๒ ระดับ
 - ๑.๑ ระดับผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลางโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดินและค่าลงทะเบียน
 - ๑.๒ ระดับผู้มีรายได้ดี โดยใช้เงินจากค่าลงทะเบียน ค่าธรรมเนียมการบริการวิชาการตามระเบียบของมหาวิทยาลัยว่าด้วยการบริการวิชาการ และ/หรือตามเงื่อนไขข้อตกลง
- ๒ . ดำเนินการจัดประชุม/สัมมนา เพื่อพัฒนารูปแบบการให้บริการวิชาการแก่บุคคลทั่วไปและองค์กรภาครัฐ
- ๓ . ประสานเครือข่ายองค์กรชุมชน ได้แก่ ชมรมผู้สูงอายุ
- ๔ . เป็นศูนย์บริการการศึกษาให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช ภาคใต้ ๒

๔. ฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่ มีภารกิจหลักดังนี้

๑. รับผิดชอบจัดรวบรวมเผยแพร่ความรู้และข้อมูลด้านวิทยาการต่างๆ จากภายในภายนอกมหาวิทยาลัยออกสู่ชุมชนในรูปแบบของสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ
๒. ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชนต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

๕. ฝ่ายส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง วิทยาเขตหาดใหญ่ มีภารกิจหลักดังนี้

๑. รับผิดชอบจัดโครงการ/กิจกรรมฝึกอบรม ประชุม สัมมนา โดยให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมาย ๒ ระดับ
 - ๑.๑ ระดับผู้ที่มีรายได้ดี ที่เป็นการจัดเชิงธุรกิจ โดยใช้เงินค่าลงทะเบียน
 - ๑.๒ ระดับนักวิชาการชั้นสูง โดยเน้นโครงการพิเศษ เฉพาะกิจ ที่มหาวิทยาลัยหรือสำนักส่งเสริมฯ มอบหมายให้ดำเนินการ เช่น จัดอบรมให้นักบริหารระดับต้น และระดับกลางให้กับกรมสรรพากร และสำนักงาน ก.พ.
๒. เป็นศูนย์สรรหาและเลือกสรรสำนักงาน ก.พ.
๓. การจัดอบรมทางไกลเครือข่ายผ่านดาวเทียม (TTN)

ต่อมาฝ่ายส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้ปรับโครงสร้างเป็นศูนย์บริการวิชาการ และต่อมาปรับเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และพัฒนาสังคม ซึ่งในปี พ.ศ.๒๕๕๙ ได้มีประกาศพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปรับเปลี่ยนระบบการบริหารเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ได้เปลี่ยนชื่อเป็น สำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ ซึ่งเป็นส่วนงานอำนวยการและสนับสนุนภารกิจของวิทยาเขตปัตตานี มีภาระหน้าที่ในการสร้างงานบริการวิชาการและถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีที่หลากหลายรูปแบบเพื่อเชื่อมโยงมหาวิทยาลัยกับชุมชน สร้างเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและยกระดับชุมชนเข้มแข็ง หรือภารกิจอื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เรื่อง การกำหนดวิทยาเขต และการจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง การกำหนดวิทยาเขต และการจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๓ (๒) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ และโดยมติสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๔๐๙ (๕/๒๕๖๒) เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงให้ออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง การกำหนดวิทยาเขต และการจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้กำหนดเขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นวิทยาเขต ดังต่อไปนี้

(๑) วิทยาเขตตรัง ตั้งอยู่เลขที่ ๑๐๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลควนปริง อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง

(๒) วิทยาเขตปัตตานี ตั้งอยู่เลขที่ ๑๘๑ หมู่ที่ ๖ ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

(๓) วิทยาเขตภูเก็ต ตั้งอยู่เลขที่ ๘๐ หมู่ที่ ๑ ถนนวิชิตสงคราม ตำบลกระทุ่ม อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

(๔) วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่เลขที่ ๓๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๕) วิทยาเขตหาดใหญ่ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๕ ถนนกาญจนวนิชย์ ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

พื้นฐานด้านดิจิทัล ด้านวิทยาการข้อมูล การบริหารและวิเคราะห์ชุดข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อนำไปสู่ระบบการให้บริการที่ทันสมัยและการตัดสินใจอัตโนมัติ หรือภารกิจอื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๑.๕) สำนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และพันธกิจสังคม มีภาระหน้าที่ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เชื่อมโยงมหาวิทยาลัยสู่ชุมชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตและสร้างชุมชนเข้มแข็ง หรือภารกิจอื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๑.๖) สำนักวิจัยและพัฒนา มีภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการเพื่อสร้างศักยภาพงานวิจัยและนวัตกรรม กำกับทิศทางและยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับนโยบายการวิจัยและการพัฒนาประเทศ หรือภารกิจอื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๑.๗) สำนักวิทยบริการ มีภาระหน้าที่ในการให้บริการและพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษา การค้นคว้า การอ้างอิง โดยใช้เทคโนโลยีสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย ทันสมัย หรือภารกิจอื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๒) ส่วนงานอำนวยการและสนับสนุนภารกิจของวิทยาเขตปัตตานี ประกอบด้วยส่วนงานดังต่อไปนี้

(๒.๑) สำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มีภาระหน้าที่ในการสร้างงานบริการวิชาการ และถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีที่หลากหลายรูปแบบเพื่อเชื่อมโยงมหาวิทยาลัยกับชุมชน สร้างเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและยกระดับชุมชนเข้มแข็ง หรือภารกิจอื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๓) ส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ทำภารกิจกลางของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยส่วนงานดังต่อไปนี้

(๓.๑) อุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีภาระหน้าที่ในการเชื่อมโยงองค์ความรู้และนวัตกรรมจากงานวิจัยที่ขยายผลให้เกิดการสร้างนวัตกรรมร่วมระหว่างมหาวิทยาลัย ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำร่องสู่การสร้างผู้ประกอบการใหม่ หรือภารกิจอื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

ข้อ ๘ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยและให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณเวลา

นายกสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เรื่อง การแบ่งโครงสร้างหน่วยงานภายในส่วนงานประเภทนโยบายและบริหาร ประเภทวิชาการ
และประเภทอำนวยการและสนับสนุนภารกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พ.ศ. ๒๕๖๓

เพื่อให้การบริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและมีความสอดคล้องกับการเป็นสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ วิชาชีพ และงานวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยี อันจะนำไปใช้พัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ โดยมีภารกิจด้านการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกอบกับข้อ ๗/๑ ของประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง การกำหนดวิทยาเขตและการจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ และมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓ จึงให้ออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง การแบ่งโครงสร้างหน่วยงานภายในส่วนงานประเภทนโยบายและบริหาร ประเภทวิชาการ และประเภทอำนวยการและสนับสนุนภารกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ส่วนงานประเภทอำนวยการและสนับสนุนภารกิจของวิทยาเขตปัตตานี

๑) สำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ แบ่งโครงสร้างภายในส่วนงาน ดังนี้

- (๑) สำนักงานบริหาร
- (๒) ฝ่ายพัฒนานวัตกรรมบริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยี
- (๓) ฝ่ายสถานีบริการวิชาการและพันธกิจสัมพันธ์
- (๔) ศูนย์นวัตกรรมบริการออกแบ
- (๕) สถานพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการนักศึกษา
- (๑๐) สำนักงานความร่วมมืออุตสาหกรรม

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามทศนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยและให้ถือเป็นที่สุด

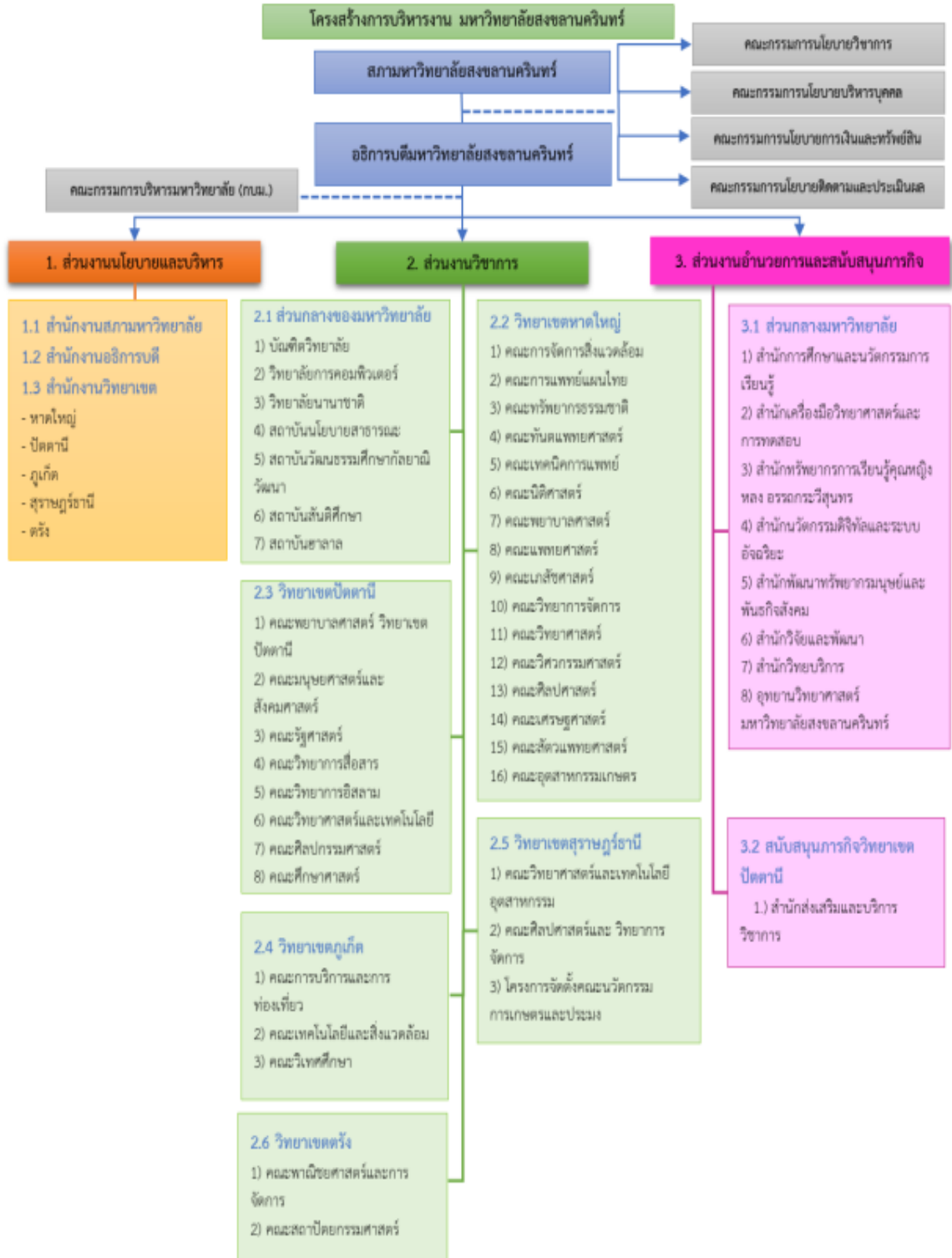
ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๖๓

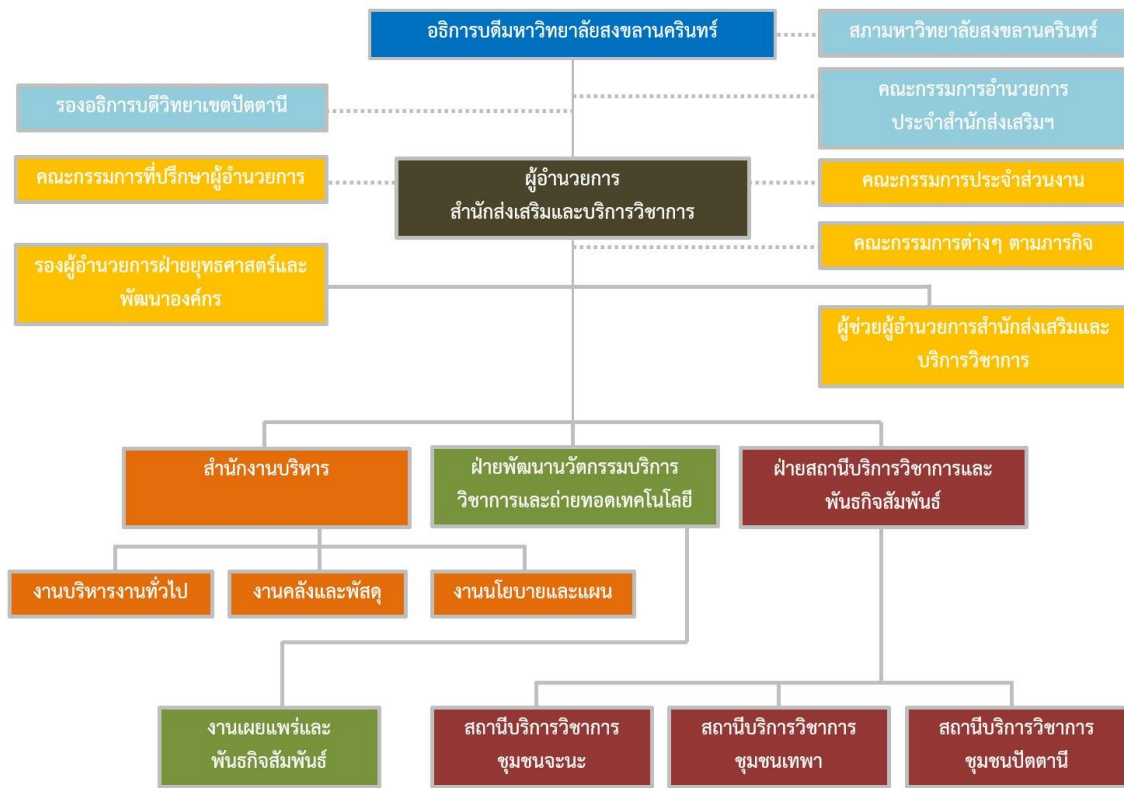
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัติ แก้วประดับ)
 อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำนักส่งเสริมบริการวิชาการ ได้ให้ความสำคัญในการบริการวิชาการ สู่ชุมชน มีหน้าที่ สร้างงานบริการและถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีที่หลากหลายรูปแบบเพื่อเชื่อมโยงมหาวิทยาลัยกับชุมชน เสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต และยกระดับชุมชนเข้มแข็ง เป็นส่วนงานประเภทอำนวยการและสนับสนุนภารกิจของวิทยาเขตปัตตานีและภารกิจที่มอบหมาย

ผังโครงสร้างการบริหารงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผังโครงสร้างงานบริหารสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ

๑. **สำนักงานบริหาร** รับผิดชอบเป็นศูนย์ประสานงานกลางการบริหารจัดการทั่วไป ของสำนักส่งเสริมการพัฒนาสู่องค์กรอัจฉริยะ เพื่อให้งานต่าง ๆ ดำเนินการไปด้วยดี และมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ประกอบด้วยงาน ๓ งาน คือ

งานบริหารงานทั่วไป รับผิดชอบงานด้านธุรการ สารบรรณ การเจ้าหน้าที่ พัฒนาบุคลากร ทุนวิจัย และเทคโนโลยีสารสนเทศ

งานคลังและพัสดุ รับผิดชอบด้านการเงิน ด้านงบประมาณและด้านบัญชี การจัดซื้อ-จัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์ การควบคุม ตลอดจนการหางานจ้าง

งานนโยบายและแผน รับผิดชอบด้านการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน งบประมาณเงินรายได้ รายงานแผน-ผล การปฏิบัติงาน การควบคุมภายใน และการประกันคุณภาพ

๒. **ฝ่ายพัฒนานวัตกรรมบริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยี** การพัฒนาคลังสมองบริการวิชาการ พัฒนารูปแบบการบริการวิชาการให้มีความหลากหลายช่องทาง (Academic Service System) การฝึกอบรมและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น ผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ด้าน IT) งานส่งเสริมและเผยแพร่และพันธกิจสัมพันธ์ ของสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการเพื่อให้เข้าถึงชุมชนกลุ่มเป้าหมายทั่วทุกพื้นที่ในรูปแบบ O๒O (Online to offline หรือ Offline to online) ทั้งผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ (online) และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้ง In-House Training และ Public Training

๓. **ฝ่ายสถานีบริการวิชาการและพันธกิจสัมพันธ์** การส่งเสริมชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางความรู้ในการบริการวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน/สังคม โดยมีเครือข่ายความร่วมมือหน่วยงานบริการวิชาการ (Academic Service Networks) กับ สถาบันต่าง ๆ ความร่วมมือพัฒนาระบบการให้บริการวิชาการ สร้างความร่วมมือองค์กรภาคเอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นศูนย์ฝึกอบรมพัฒนาอาชีพ และถ่ายทอดเทคโนโลยีองค์ความรู้ภายในมหาวิทยาลัยสู่ชุมชนโดยมีสถานีบริการวิชาการชุมชนครอบคลุมในพื้นที่ ประกอบด้วย

๑. สถานีบริการวิชาการชุมชนจะนะ

๒. สถานีบริการวิชาการชุมชนเทพา

๓. สถานีบริการวิชาการชุมชนปัตตานี

รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา เป็นต้นแบบการสร้างระบบบริการทางวิชาการ ภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ด้วยปณิธานในการสร้างระบบบริการทางวิชาการที่ทรงคุณค่าแก่สังคมและประชาชน รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา ได้เป็นกำลังหลักริเริ่มให้มีการจัดตั้งสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งมีพันธกิจในการเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ชุมชน มุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาชุมชนโดยยึดองค์ความรู้เป็นฐาน รวมทั้งการจัดโครงสร้างงานด้านบริการวิชาการแก่ชุมชน ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเยาวชนภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีพันธกิจจำเพาะเพื่ออบรมเยาวชนในชุมชนต่างๆ เพื่อเป็นฐานอาชีพแก่ชุมชน ในช่วงเวลานั้นเยาวชนมีโอกาสดำเนินการศึกษาต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงปริญญาตรีมีจำนวนน้อย ศูนย์ฯได้ช่วยให้เยาวชนที่ไม่ได้เรียนต่อได้พัฒนาอาชีพในพื้นที่ขึ้น และการสร้างฐานงานด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาชุมชนขึ้น ได้แก่ หลักสูตรในระดับมัธยมศึกษา ปริญญาตรีและ ปริญญาโท ทั้งการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับองค์กรอื่นๆ ให้เกิดพลังในการพัฒนาชุมชนด้วย เช่น กรมพัฒนาชุมชน ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ มหาวิทยาลัยมิสซูรี ผลงานเหล่านี้สร้างคุณูปการให้กับภาคใต้และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อย่างมากมาย โดยมีลำดับดังต่อไปนี้

พ.ศ.๒๕๑๘ จัดตั้งโปรแกรมโรงเรียนสาธิตมัธยมศึกษาสำหรับนักเรียนมุสลิม เป็นการเพิ่มโปรแกรมใหม่เพื่อให้สามารถพัฒนาการศึกษาระบบปกติของชุมชนมุสลิมในพื้นที่ได้เพิ่มมากขึ้น เสริมบุคลากรที่มีคุณวุฒิและองค์ความรู้ นำสู่การพัฒนาชุมชนได้เพิ่มมากขึ้นในช่วงเวลาต่อมา

พ.ศ.๒๕๒๐ จัดตั้งโปรแกรมฝึกอบรมอาชีพเยาวชนจังหวัดชายแดนใต้ เป็นการเพิ่มโปรแกรมใหม่เสริมหน่วยงานราชการตามปกติ เพื่อให้เยาวชนนอกระบบการศึกษา ให้สามารถประกอบอาชีพได้เพิ่มมากขึ้น มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทและเศรษฐกิจของชุมชน

พ.ศ.๒๕๒๒ จัดตั้งสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อหนุนเสริมพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการให้บริการวิชาการ และขึ้นนำองค์กรภาครัฐในพื้นที่เกี่ยวกับทิศทางและกระบวนการบริการวิชาการ

พ.ศ.๒๕๒๓ จัดตั้งศูนย์พัฒนาเยาวชนภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อหนุนเสริมให้ภารกิจในการพัฒนาเยาวชนนอกระบบ อย่างเป็นรูปธรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดองค์กรจำเพาะในการพัฒนาเยาวชน และสามารถขึ้นนำหน่วยงานรัฐและเอกชนด้านการพัฒนาเยาวชนได้อย่างเหมาะสม

พ.ศ.๒๕๒๓-๒๕๓๒ จัดทำโครงการศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชนโดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมิสซูรี สหรัฐอเมริกา เพื่อผลิตบุคลากรสำหรับการพัฒนาชุมชน ในระดับปริญญาตรี นำสู่การพัฒนาชุมชนภาคใต้อย่างเป็นระบบ

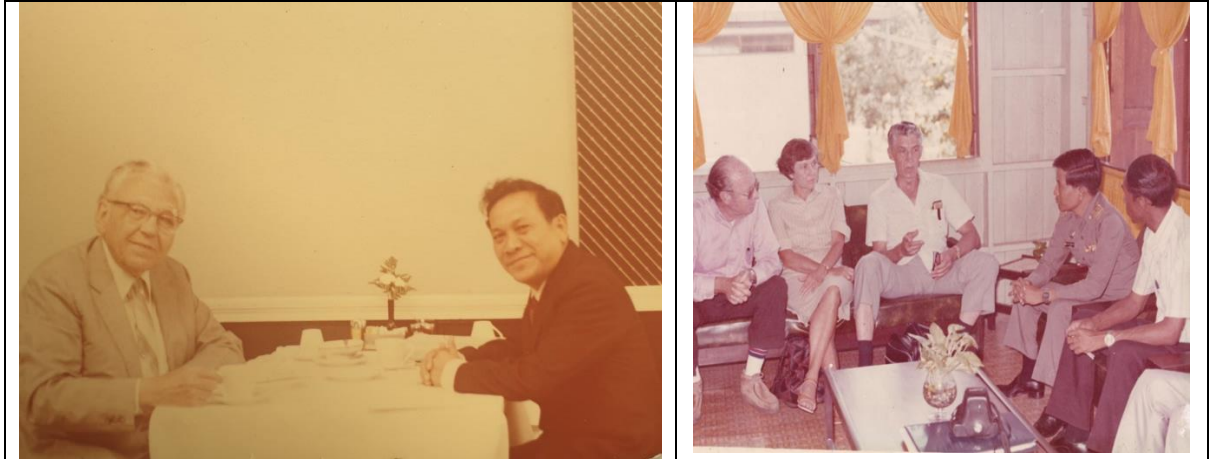
พ.ศ.๒๕๒๖ เป็นที่ปรึกษาศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ ทำให้มีโอกาสประสานเครือข่ายองค์กรภาครัฐ เกิดความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนชัดเจนมากขึ้น ตลอดจนสามารถจัดหางบประมาณมาสนับสนุนการพัฒนาชุมชนเพิ่มมากขึ้น

พ.ศ.๒๕๒๙ จัดตั้งโปรแกรมปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน เพื่อผลิตบุคลากรสำหรับการพัฒนาชุมชน ในระดับบัณฑิตศึกษา นำสู่การพัฒนาชุมชนภาคใต้อย่างเป็นระบบ

พ.ศ.๒๕๓๐ จัดตั้งอุทยานการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อเพิ่มช่องทางการบริการวิชาการ ในรูปแบบศูนย์รวมองค์ความรู้/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ตามอัธยาศัย ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาระบบบริการวิชาการ ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนต่อไปได้สูงขึ้น

พ.ศ.๒๕๓๔ ได้รับเกียรติจากมหาวิทยาลัยมิสซูรี สหรัฐอเมริกา ให้ได้รับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยชนคดี (Humane Letters Honoris Causa) เป็นผลจากการทำงานด้านการพัฒนา

ชุมชนในพื้นที่อย่างเข้มข้น เครือข่ายมหาวิทยาลัยในต่างประเทศมองเห็นคุณงามความดี และมอบปริญญา
กิตติมศักดิ์ให้ท่าน

ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการขับเคลื่อนด้านบริการวิชาการของท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ
ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา ส่งผลต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันตามช่วงระยะต่าง ๆ ดังนี้

๑) ระยะพัฒนาองค์กร และความร่วมมือช่วยผู้ด้อยโอกาส (พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๓๙)

สืบเนื่องจากแนวคิดและความตั้งใจในการจัดตั้งสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อให้เป็น
องค์กรบริการวิชาการสู่สังคม รูปแบบต่างๆ อาทิ การบริการผู้ด้อยโอกาส การจัดฝึกอบรม การประชุม
สัมมนาแก่องค์กรภาครัฐ เอกชน การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ รศ.ดร.ชำนาญ ณ สงขลา ได้กำหนดให้มี
หน่วยงานย่อยสำหรับรองรับภารกิจนี้ เริ่มจากการจัดตั้งศูนย์อาหารโภชนาการและการพัฒนาชนบทภาคใต้
อ.จะนะ จ.สงขลา ซึ่งมีท่าน รศ.ดร.วัฒนา ณ สงขลา เป็นผู้อำนวยการ ฯ ทำหน้าที่จัดฝึกอบรม ประชุม สัมมนา
ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในภาคใต้ โดยประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ อาทิ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรจังหวัด วิทยาลัยสารพัดช่างศูนย์
การศึกษาออกโรงเรียน ฯลฯ โดยสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ในปัจจุบันนี้ คือ สำนักส่งเสริมและ
บริการวิชาการ มีโครงสร้างองค์กรตามบริบทงานในปัจจุบันโดยสังเขปประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ ได้แก่ สำนักงาน
บริหาร ฝ่ายพัฒนานวัตกรรมบริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยี ฝ่ายสถานีบริการวิชาการและพันธกิจ
สัมพันธ์_ ได้แก่ สถานีบริการวิชาการชุมชนปัตตานี (ศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนหมู่บ้านเยาวชนสงขลานครินทร์)
สถานีบริการวิชาการชุมชนเทพา (อุทยานการศึกษา)และสถานีบริการวิชาการชุมชนจะนะ(ศูนย์อาหาร
โภชนาการ และการพัฒนาชนบทภาคใต้) มีภารกิจ ดังนี้

๑.๑) ฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นสำหรับสตรี และเยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ อาทิ อาหาร
โภชนาการ ช่างฝีมือต่างๆ การพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีและเยาวชน ผลิตภัณฑ์ชุมชน การแพทย์แผนไทย
สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ชุมชนเข้มแข็ง ฯลฯ

๑.๒) ดำเนินโครงการสาธิตเชิงปฏิบัติการต่างๆ เช่น ร้านอาหารสุภาพ ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน ที่สถานีบริการวิชาการชุมชน อ.จะนะ จ.สงขลา ศูนย์เรียนรู้การแพทย์แผนไทย จ.ปัตตานี ที่สถานีบริการวิชาการชุมชน จ.ปัตตานี ศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่สถานีบริการวิชาการชุมชน อ.เทพา จ.สงขลา

๑.๓) ให้บริการสถานที่พัก สถานที่ประชุม อบรม สัมมนาแก่ชุมชน องค์กร เครือข่ายทางสังคมในภาคใต้ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน ประชาสังคม ที่สถานีบริการวิชาการชุมชนทั้ง ๓ แห่ง (จะนะ เทพา ปัตตานี)

๑.๔) พบปะ เยี่ยมเยียน เสริมพลัง และสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ชุมชนต่างๆ รวมทั้งผลักดันจัดตั้งกลุ่มในชุมชน อาทิ กลุ่มแม่บ้าน อ.จะนะ จ.สงขลา อ.เทพา จ.สงขลา กลุ่มแพทย์แผนไทย จ.ปัตตานี กลุ่มแม่บ้านอาหารเพื่อสุขภาพในพื้นที่ต่างๆทั่วภาคใต้

๑.๕) การพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนบนฐานองค์ความรู้ ทำให้เกิดรูปแบบการบริการวิชาการชุมชนที่เป็นแนวทางแก่คนในช่วงต่อไป เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการเน้นฝึกปฏิบัติจริง มีความเข้มข้นสามารถนำไปสู่การประกอบอาชีพได้จริง การสร้างแหล่งเรียนรู้ชุมชนในพื้นที่จริงหนุนการเรียนรู้ของชุมชนได้จริง รวมทั้งการนำการศึกษาดูงานใช้ในหลักสูตรฝึกอบรมทำให้ผู้ผ่านการอบรมสามารถนำไปใช้ได้จริง และการเรียนรู้ที่อาศัยองค์ความรู้กับเครือข่าย

๑.๖) สร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในการดูแลนักศึกษาของมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ได้แก่ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียน การปฐมนิเทศ การสอบประจำภาค เป็นต้น

๒) ระยะขยายผลการดำเนินงานบูรณาการเชิงพื้นที่ และเชิงประเด็น (พ.ศ. ๒๕๓๙ ถึงปัจจุบัน)

ในช่วงปี ๒๕๓๙-ปัจจุบันมี การขยายผลการดำเนินงานให้กว้างขวางมากขึ้นและเพิ่มความเข้มข้นในการพัฒนาชุมชนในระดับลึกมากขึ้นจำนวนมาก ได้แก่

๒.๑) กระบวนพบปะ เยี่ยมเยียน เสริมพลัง จัดอบรม สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มต่างๆในชุมชน , สนับสนุนการรวมกลุ่มแก้ไขปัญหาในชุมชน ทำให้เกิดกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มผ้าบาติก บ้านพอชน อ.ยะรัง จ.ปัตตานี , สมาคมแพทย์แผนไทย จ.ปัตตานี กลุ่มแม่บ้านธรรมาธิปไตย อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี ชุมชนกะมียอ อ.เมือง จ.ปัตตานี และมีการพัฒนากลุ่มไปสู่ความเข้มแข็งได้

๒.๒) การสร้างความร่วมมือกับ องค์กรภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม ในการขับเคลื่อนภารกิจ แก้ไขปัญหาต่างๆของภาคใต้ อาทิ

๒.๒.๑) ร่วมมือกับสำนักงานกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม (Social Investment Fund หรือSIF) ซึ่งสนับสนุนงบประมาณโดยธนาคารโลก ช่วยแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจสังคมชายแดนใต้ ยุค IMF รับเป็นคณะติดตามประเมินผล (พ.ศ.๒๕๔๓ ถึง ๒๕๔๕)

๒.๒.๒) ให้นุเคราะห์ร่วมเป็นวิทยากร วิทยากรกระบวนการ อาจารย์พิเศษ เป็นคณะทำงาน ที่ปรึกษาแก่องค์กรภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม ชุมชน เครือข่ายทางสังคม เช่น ศอ.บต. ค่ายอิงคยุทธบริหาร กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า ส่วนราชการทหาร ตำรวจ พลเรือน สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา สำนักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคใต้ (สกว.) โรงเรียนนายร้อยตำรวจ สามพราน จ.นครปฐม ศูนย์บูรณาการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เครือข่ายผู้นำเยาวชนชายแดนภาคใต้ ส่วนราชการ ภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชนอีกมากมาย ซึ่งเป็นองค์กรที่มีภารกิจช่วยแก้ไขปัญหาสถานการณ์การไอเอ็มเอฟ สถานการณ์ชายแดนใต้

๒.๒.๓) วิจัยปฏิบัติการเสริมพลังความมั่นคงของชาติ มิติสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : ธรรมาธิปไตยในพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (ความร่วมมือกับสำนักงานช่วยเหลือทางวิชาการ เขต ๑๒ สงขลา กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ คณะสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา จ.นครปฐม ศูนย์บูรณาการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จขต. กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า องค์กรภาคประชาชนเพื่อสันติและเศรษฐกิจพอเพียงชายแดนใต้ : พ.ศ.๒๕๕๐ ถึง ๒๕๕๑)

๒.๒.๔) ส่งผลให้องค์กร และบุคลากรรับรางวัล อาทิ รางวัลข้าราชการดีเด่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รางวัลสตรีดีเด่นส่งเสริมสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้ สาขาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ศอ.บต. และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พศ.๒๕๕๒) และส่งผลให้องค์กรมีการขับเคลื่อนส่งเสริมบริการวิชาการ อย่างเป็นรูปธรรมจนปัจจุบันในปี ๒๕๖๕ สำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีได้รับรางวัล " องค์กรดีเด่นด้านการส่งเสริมสันติภาพ " เนื่องในวันสตรีสากล ประจำปี ๒๕๖๕ จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รับผิดชอบต่อภาคเกียรติคุณ จากฯพณฯ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรางวัลสำนักงานสีเขียว(Green Office) ระดับดี จากกรมส่งเสริมสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๕) ความร่วมมือโครงการพัฒนาต่างๆ เช่นเสริมพลังธรรมาภิปไตยชุมชน ต.หัวเขา อ.สิงหนคร จ.สงขลา การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาด้วยจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี ด้วยจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ (ความร่วมมือ กับ กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า พศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๓)

๒.๒.๖) สร้างความร่วมมือกับ ศอ.บต. ในการดำเนินงานพัฒนาต่างๆ เช่น โครงการขยายโอกาสในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในช่วงปี พศ.๒๕๔๓-๒๕๔๕

๒.๒.๗) สร้างความร่วมมือกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการฝึกอบรมบุคลากรสายการเมืองขององค์การบริหารส่วนตำบลใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๒.๘) สร้างความร่วมมือกับกรมสรรพากร ในการพัฒนาบุคลากรของกรมสรรพากรในด้านการบริหาร ได้แก่ นักบริหารระดับต้น นักบริหารระดับกลาง

๒.๒.๙) สร้างความร่วมมือกับร่วมกับมหาวิทยาลัย สกอ.และสำนักงาน ก.พ. ในการพัฒนาบุคลากร นักบริหารระดับกลาง (นบก) นักบริหารระดับสูง (นบส)

๒.๒.๑๐ พัฒนางานฝึกอบรมแบบเก็บค่าลงทะเบียน แบบว่าจ้าง การพัฒนาคุณภาพระบบการจัดอบรมการหาแหล่งทุนบริการวิชาการ พศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๙

๒.๒.๑๑ สร้างความร่วมมือกับมูลนิธิออกแฟม (OXFAM) ประเทศไทยประสานงบประมาณจาก EU ลงสามจังหวัดชายแดนใต้ จัดทำโครงการการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารและอาชีพแก่ชายและหญิงที่เปราะบางในภาคใต้ของประเทศไทย

๒.๒.๑๒ สร้างความร่วมมือกับคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (ICRC) ร่วมเจรจา ต้องการให้สำนักส่งเสริมฯ จัดหากลุ่มเป้าหมาย พัฒนาหลักสูตรและให้ความรู้แก่ชุมชนด้านอาชีพกับกลุ่มที่ได้รับผลกระทบ

๒.๒.๑๓) ให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อออนไลน์ด้านการส่งเสริมสันติภาพในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การดูแลผู้ยากลำบาก การเสริมสร้างความเข้าใจอันดีในสถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๒.๑๔) ให้การหนุนเสริมงานพัฒนาของสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ในแนวทิศทางที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง เช่น การเป็นที่ปรึกษาผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมฯ กรรมการประจำสำนักส่งเสริมฯ หลายสมัย รวมทั้งช่วยประสานแหล่งทุนสำหรับบริการวิชาการด้วยตลอดมา

ที่ปรึกษาผู้อำนวยการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ญ สงขลา
2. อาจารย์ปัญญา ยวนแหล
3. ศาสตราจารย์ ดร.ครองชัย หัตถกา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ บุญช่วย
5. อาจารย์ประภาส แก้วพิบูลย์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา ในด้านการพัฒนาระบบการศึกษา

ในด้านการจัดการระบบ เป็นผู้ร่วมริเริ่มและผลักดันในการก่อตั้ง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และโอนย้ายตนเองจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เป็นคณบดีลำดับที่ ๓ คณะศึกษาศาสตร์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ การทำหน้าที่บริหารคณะศึกษาศาสตร์ได้ริเริ่มเปิดหลักสูตรปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน และก่อตั้งสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง เป็นผู้อำนวยการท่านแรก ทำหน้าที่บริหารสำนักส่งเสริมฯ ริเริ่มงานบริการวิชาการสร้างพัทธกิจสังคมระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชนทุกกลุ่มเป้าหมาย อย่างเป็นระบบ

ว.ศ. 2511-2515
ร.ต.อ.อุว ป้างจวนค์ ณ อุษษา

ว.ศ. 2515-2517 และ 2523-2527
ศ.จ.เจริญ เตอณฺเษ

ว.ศ. 2517-2521
ร.ต.อ.ชำนาญ ณ สงขลา

ว.ศ. 2521-2523
ทศ.ปรีชา ป้องกัญ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา ดำรงตำแหน่งคณบดีลำดับที่ ๓ คณะศึกษาศาสตร์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑

ทำเนียบผู้บริหาร

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ณ สงขลา
เริ่มก่อตั้ง พ.ศ. 2517-31 พฤษภาคม 2534
2. อาจารย์ปัญญา ยวนแหล
1 มิถุนายน 2534 - 30 เมษายน 2538
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัช บุญสมบัติ
1 พฤษภาคม 2538 - 27 มีนาคม 2539 -

รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการท่านแรก ทำหน้าที่บริหารสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ๒๕๒๙- ๒๕๓๔

ประโยชน์ที่เกิดจากผลงานการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตเพื่อการพัฒนาชุมชน และก่อตั้งสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง

โดยท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา เป็นผู้มีส่วนในการพัฒนาการศึกษาชนบท เป็นผู้ริเริ่มเปิดสอนการศึกษาชนบทในระดับปริญญาตรีและการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบทระดับปริญญาโททั้ง ๒ สาขาเป็นแห่งแรกของประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๙ ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และได้ริเริ่มโครงการศึกษาศาสตรบัณฑิตเพื่อพัฒนาตมจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ในสำนักส่งเสริมการศึกษาต่อเนื่องและขยายหน่วยงานเพื่อพัฒนาชุมชนครอบคลุมพื้นที่จังหวัดสงขลา และจังหวัดปัตตานี ได้แก่ ศูนย์อาหารและโภชนาการฯ และศูนย์พัฒนาเยาวชนภาคใต้

ในช่วงดำรงตำแหน่งคณบดีคณะศึกษาศาสตร์และผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ได้สร้างความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศในการสนับสนุนทุนการศึกษาต่อและการอบรมระยะสั้นทั้งคณาจารย์และบุคลากร เช่น สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย บรูไน กระทรวงศึกษาธิการ และกรมวิเทศ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ)

การพัฒนาบุคลากรของคณะศึกษาศาสตร์ ได้วางแนวทางเจรจาเพื่อพัฒนาบุคลากรของคณะศึกษาศาสตร์ให้มีความแข็งแกร่งทางวิชาการโดยทำความตกลงร่วมกับมหาวิทยาลัย Missouri-Columbia ภายใต้โครงการแลกเปลี่ยนของมูลนิธิ การศึกษาไทยอเมริกัน มูลนิธิฟูลไบรท์ มูลนิธิเอเชีย ให้การสนับสนุนทุนให้ศาสตราจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาและการพัฒนาชุมชนจากมหาวิทยาลัยมิสซูรี-โคลัมเบียมาประจำโครงการที่คณะศึกษาศาสตร์ปีละ ๑ คน

การศึกษาไทยอเมริกัน เพื่อส่งอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ศึกษาต่อระดับปริญญาเอกปีละ ๕ คน เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในระยะเวลาต่อมาอย่างเป็นลำดับ ได้แก่ สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาประถมศึกษา สาขาวิชาปฐมวัย สาขาวิชาการวิจัยและการวัดประเมินผลการศึกษา เป็นต้น และภายใต้โครงการดังกล่าวยังส่งผลถึงการพัฒนาอาจารย์ระดับปริญญาเอกคณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะพยาบาล มาจนถึงปัจจุบัน

การพัฒนาโครงการศึกษาศาสตรบัณฑิตเพื่อพัฒนาชุมชนเบ็ดเสร็จภาคใต้ เป็นผู้นำคนหนึ่งในระดับต้นของภาคใต้ในการพัฒนาชุมชนในชนบทของภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย มีความตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อการนำการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชนบทในที่ที่ท่านปฏิบัติงาน

ท่านมีความเชื่อว่า”มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาโรงเรียนให้เป็นฐานเพื่อแหล่งความรู้ ข่าวสาร บริการอาชีพ พัฒนาประชาชนและชุมชนได้ หรืออีกนัยหนึ่ง”โรงเรียนเป็นฐานหรือศูนย์กลางในการพัฒนาชุมชนได้ โดยใช้ยุทธวิธีทางการศึกษาและการร่วมมือประสานเป็นกระบวนการปฏิบัติ”

ท่านได้รับการยอมรับและการสนับสนุนโครงการศึกษาศาสตรบัณฑิตเพื่อพัฒนาชุมชนเบ็ดเสร็จภาคใต้ทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยมีการแลกเปลี่ยนศาสตราจารย์สอนประจำสาขาวิชาต่าง ๆ บรรยายและทำวิจัยร่วมกันแก่อาจารย์และนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะพยาบาล เป็นต้น

ได้รับการยอมรับและการสนับสนุนที่มีคุณค่าจากอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ตามโครงการต่างๆมีความเชื่อว่าคณะศึกษาศาสตร์สามารถบริการการศึกษาต่อคนในชุมชนและทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับคนในชนบทเพื่อนำมาซึ่งการปรับปรุงโดยผ่านทางบริการและให้ความ

ร่วมมือของท่านเป็นการพัฒนาโดยให้ความช่วยเหลือแก่คนในชนบทที่อยู่นอกเขตเมืองปัตตานี เช่นอำเภอจะนะ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ตำบลรูสะมิแล จังหวัดปัตตานี เป็นต้น

ท่านอาจารย์และอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ตามโครงการต่างมีจิตสำนึกตลอดมาว่าจะต้องหยิบยื่นการเรียนรู้สู่คนอื่น ๆ ในชุมชนมากขึ้น ในอดีตเรามักจะให้ประโยชน์ทางการศึกษาแก่นักเรียนตามปกติในห้องเรียนโดยสอนนักเรียนสุดความสามารถแล้วแต่อาจารย์ได้เพิ่มความช่วยเหลือแก่คนในชนบทตลอดจนกลุ่มคนที่ไม่มีโอกาสใช้ชีวิตในโรงเรียนอีกด้วย

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบูรณาการกับการบริการวิชาการ

ท่านได้นำวิธีการต่าง ๆ ในการจัดการพัฒนาการชุมชนแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นการพัฒนาระบบที่สามารถหยิบยื่น/เข้าถึงคนในชุมชนได้มากขึ้นและนำมาซึ่งการปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนภาคใต้ตอนล่าง

หลักคิดดังกล่าวได้สร้างประโยชน์อย่างยิ่งต่อชุมชนภาคใต้

- ช่วยยกระดับการศึกษาภาคใต้ตอนล่างให้สูงขึ้น
- ช่วยให้เกิดการกระจายความรู้เพื่อการประกอบอาชีพให้แก่ชุมชน

ท่านได้รับการยอมรับและการสนับสนุนจากแหล่งชุมชนในการบริจาคสถานที่เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่คนในชุมชน ได้แก่ ที่สถานบริการวิชาการชุมชนเทพา และหน่วยวิจัยและเพาะพืชพันธุ์น้ำสกอของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ท่านได้ขยายงานในคณะศึกษาศาสตร์ให้มีโปรแกรมที่หลากหลายขึ้น เพื่อเตรียมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ จัดตั้งโปรแกรมโรงเรียนสาธิตมัธยมศึกษาสำหรับนักเรียนไทยมุสลิม โปรแกรมฝึกอบรมเยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยวิสัยทัศน์ที่มองเห็นบริบทแห่งความยั่งยืน ได้บูรณาการความร่วมมือหลากหลายภาคส่วนรวมถึงได้รับเกียรติเป็นที่ปรึกษาศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งได้รับเกียรติ จากมหาวิทยาลัยมิซซูรี มอบปริญญาเอกดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยชนคดีอีกด้วย

การสานต่อแนวคิดของรองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์ ณ สงขลา ขับเคลื่อนงานบริการวิชาการ ของสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ

๑ การฝึกอบรมและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Training and Life Long Learning Extension) การเรียนรู้ทุกช่วงวัย พัฒนารูปแบบการบริการวิชาการให้มีความหลากหลายช่องทาง (Academic Service System) เช่น ผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ด้าน IT) ของสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการเพื่อให้เข้าถึงชุมชนกลุ่มเป้าหมายทั่วทุกพื้นที่ในรูปแบบ O๒O (Online to offline หรือ Offline to online) ทั้งผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ (online) และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้ง In-House Training และ Public Training

๒ การส่งเสริมชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง (Extension of self- management in local community)

พัฒนาปรับปรุงสถานบริการวิชาการฯ สร้างศูนย์เรียนรู้ สาธิตในการบริการพัฒนาสำนักเสริมและบริการวิชาการให้เป็นศูนย์กลางความรู้ในการบริการวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน/สังคม โดยมีเครือข่ายความร่วมมือหน่วยงานบริการวิชาการ (Academic Service Networks) กับ สถาบันต่างๆ

๓ การพัฒนาคลังสมองบริการวิชาการ (Academic Service Network) พัฒนาฐานข้อมูล รวบรวม องค์ความรู้ ผลงานวิชาการ และนักวิชาการ วิทยากรภายในมหาวิทยาลัย (Knowledge Database System) พัฒนาระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและบริหารจัดการข้อมูลด้านต่างๆ รองรับบริการวิชาการ โดยสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการเพื่อให้เป็นหน่วยงานกลางด้านบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย (Academic Service Center) เพื่อนำองค์ความรู้ วิชาการ ผลงานวิจัยจากคณะวิชาหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย สนับสนุนและส่งเสริมการสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานวิชาการรับใช้สังคมเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการของคณาจารย์

๔ การพัฒนาสู่องค์กรอัจฉริยะ (Smart organization) ศักยภาพด้านกำลังคน สนับสนุน การวิจัยสถาบัน การปฏิบัติงานประจำสู่การวิจัย (Routine to Research: R๒R) จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาครบวงจร (One Stop Service) สำหรับผู้รับบริการผ่านช่องทางออฟฟิศและแอปพลิเคชันออนไลน์

๕ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและแหล่งทุน (Hub of Academic Extension and Service) จัดกิจกรรม Open House ทำการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อนำเสนอศักยภาพในการให้บริการวิชาการกับหน่วยงานภาครัฐผ่านจังหวัด/ผู้ว่าฯ ผู้นำท้องถิ่น หน่วยงานภาคเอกชน ผ่านหอการค้า เป็นต้นเสาแสวงหาแหล่งทุนสนับสนุน และความร่วมมือพัฒนาระบบการให้บริการวิชาการแบบจัดเก็บรายได้ที่สนองต่อบริบทมหาวิทยาลัยนอกระบบ สร้างความร่วมมือองค์กรภาคเอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น ศอบต. ฯลฯ

ข้อมูลอ้างอิง

รายงานประจำปี ๒๕๕๐ -๒๕๕๑ สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ฐานข้อมูลบุคคลสำคัญมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ PSU Biography Database

http://biography.oas.psu.ac.th/biography_management/๑๕๑๙-๒/

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. คณะศึกษาศาสตร์. ๒๕๓๔. **เกษียรรำลึก รศ.ดร.ชำนาญ ประทุมสินธุ์**. ปัตตานี: คณะฯ

ข่าวปีที่ ๔ ฉบับที่ ๐๙ ประจำเดือน ๐๙ ๒๕๓๔

หัวข้อข่าว :๑๘ ปีในวิทยาเขตปัตตานีของ รศ. ดร.ชำนาญ (ประทุมสินธุ์) ณ สงขลา

<http://memorandum.pn.psu.ac.th/looknote.php?&Did=๐๐๑๑๙>

โครงการศึกษาศาสตร์พัฒนาชุมชนเบ็ดเสร็จภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตั้งแต่ พ.ศ ๒๕๒๑

รายงานการประเมินผลโครงการศึกษาศาสตร์พัฒนาชุมชนเบ็ดเสร็จภาคใต้ (ศษ. พช.) / โดย ค้วน ขาวหนู พิมพ์ลักษณ์ [ปัตตานี] : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ๒๕๒๙ ๒๕๒ หน้า

โครงการศึกษาศาสตร์พัฒนาชุมชนเบ็ดเสร็จภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตั้งแต่ พ.ศ ๒๕๒๑